

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Gazdasági és Monetáris Bizottság

2011/2089(INI)

20.10.2011

VÉLEMÉNY

a Gazdasági és Monetáris Bizottság részéről

a Jogi Bizottság részére

a kollektív jogorvoslattal kapcsolatos egységes európai megközelítés felé
(2011/2089(INI))

A vélemény előadója: Andreas Schwab

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Gazdasági és Monetáris Bizottság felhívja a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. üdvözlöi a Bizottság munkáját a kollektív jogorvoslattal kapcsolatos egységes európai megközelítésre vonatkozóan; emlékeztet a trösztellenes szabályok megsértésén alapuló kártérítési keresetekről szóló fehér könyvről szóló 2009. március 26-i állásfoglalására és úgy ítéli meg, hogy a versenypolitika keretében történő kollektív jogorvoslat területén minden új kezdeményezésnek koherensnek kell lennie ezen állásfoglalás és a 2009-es állásfoglalás tartalmával;
2. úgy véli, hogy a versenyszektor tekintetében a Szerződések rendelkezéseinek végrehajtásához, az EU céljainak teljes megvalósítása és az európai versenyjog érvényesülésének biztosítása érdekében elengedhetetlen a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok által történő jogérvényesítés;
3. elismeri azonban, hogy az egyre integráltabb belső piacon, ahol gyorsan nő az online kereskedelem, a kollektív jogorvoslatok terén uniós szintű megközelítésére van szükség;
4. megjegyzi, hogy a magánfelek által kollektív jogorvoslaton keresztül történő foganatosítás megkönnyítheti a fogyasztóknak és vállalkozásoknak okozott kár uniós szintű jóvátételét és hozzájárulhat az európai versenyjog hatékonyságának biztosításához;
5. megjegyzi, hogy a magánfelek által történő foganatosítás formái már most is sok tagállamban léteznek, ám a nemzeti rendszerek erősen eltérőek, és sok tagállam még nem alkotott konkrét szabályokat a kollektív jogorvoslatról, beleértve a bírósági jogorvoslatot is;
6. hangsúlyozza, hogy a belső piac kiteljesedése érdekében a fogyasztói jogoknak konzisztensebbeknek kellene lenniük az Unióban; rámutat, hogy a kollektív jogorvoslat jól kidolgozott rendszere hozzájárulhat a fogyasztói bizalomhoz, és ezáltal a belső piac és az online kereskedelem zökkenőmentes működéséhez, erősítve az európai gazdaság versenyképességét;
7. megjegyzi továbbá, hogy viszonylag kevés magánfelek által benyújtott kártérítési kereset kerül a nemzeti bíróságok elé;
8. hangsúlyozza ezért, hogy egyaránt fokozni kell az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférési jogosultság és az európai versenyjog hatékonyságát, mivel az egyéni keresetek nem mindig elégségesek és hatékonyak;
9. emlékeztet, hogy jelenleg csak a tagállamok alkotnak a megadható kártérítés összegének számszerűsítésére vonatkozó nemzeti jogszabályokat; megjegyzi továbbá, hogy a nemzeti jogszabályok érvényesítése nem akadályozhatja az uniós jogszabályok egységes alkalmazását;
10. rámutat, hogy egy uniós kollektív jogorvoslati rendszernek figyelembe kell vennie a

nemzeti szinten ezen a területen bevált gyakorlatokat;

11. hangsúlyozza továbbá, hogy a szubszidiaritás, az egyediség és az arányosság elveivel összhangban egy uniós kollektív jogorvoslati eszköznek közös minimumszabályokat kell meghatároznia a kollektív kártérítés vonatkozásában, lehetőleg általános eljárásjogi és nemzetközi magánjogi kérdéseket is magában foglalva;
12. úgy véli, hogy a speciális versenyjogi kérdéseket megfelelően figyelembe kell venni, és a kollektív jogorvoslatra vonatkozó minden eszköznek teljes mértékben és megfelelően tiszteletben kell tartania az antitröszt ágazat sajátosságait;
13. emlékeztet arra, hogy e specifikus kérdések egyike az engedékenységi politika, amely alapvetően fontos eszköz a kartellek leleplezése érdekében; hangsúlyozza, hogy a kollektív jogorvoslat sem csorbíthatja a versenyjogi engedékenységi rendszer és a vitarendezési eljárás hatékonyságát;
14. rámutat továbbá, hogy az uniós versenyjog megsértése miatti kártérítési keresetek különleges, azokat az egyéb kártérítési keresetektől megkülönböztető jellemzőkkel rendelkeznek, mivel azok érinthetik a jogsértések azonosítása és szankcionálása érdekében a Szerződések által a közhatóságokra ruházott hatásköröket, másrészt pedig olyan magatartásokra vonatkoznak, amelyek megzavarják a belső piac zökkenőmentes működését és érinthetik a vállalkozások és a fogyasztók kapcsolatainak különböző szintjeit;
15. hangsúlyozza, hogy létezik összehasonlító tapasztalat és bőséges szakirodalom, amelyek alapján értékelni, illetve kezelni lehet a más területeken nem létező számos konkrét és fontos kérdést;
16. rámutat, hogy az ilyen jogorvoslati rendszerekkel rendelkező uniós tagállamokban eddig szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy nem következett be visszaélés vagy a vállalkozások felszámolása;
17. a kollektív jogorvoslat kapcsán a versenypolitika területén ismételten hangsúlyozza, hogy biztosítékokat kell kialakítani a csoportos kereseti rendszerrel való visszaélések és a túlzott ügyszám elkerülése, valamint az ügyfélegyenlőségnek a bírósági eljárásban történő biztosítása érdekében, és hangsúlyozza, hogy e biztosítékoknak többek között az alábbiakra kell kiterjedniük:
 - a kárigény benyújtása előtt azonosítani kell a kérelmezők csoportját (részvételt lehetővé tévő [opt-in] eljárás);
 - egy egyértelműen meghatározott csoport nevében közhatóságok, például ombudsmanok vagy ügyészek, valamint képviseleti testületek indíthatnak keresetet;
 - európai szinten megállapított kritériumok szükségesek a csoportos keresetek indítására jogosult szervezetek meghatározásához;
 - a csoportos keresetindítási rendszert azon az alapon kell elvetni, hogy túlzó pereskedésre ösztönözne, ellentétes lehet egyes tagállamok alkotmányával és érintheti

minden olyan károsult jogait, akik tudtukon kívül résztvevői lehetnek az eljárásnak, a bíróság határozata azonban őket is kötelezné;

(a) egyéni keresetek esetén:

- elengedhetetlen, hogy a károsultak minden esetben szabadon választhassák az egyéni kártérítési jogorvoslat lehetőségét egy illetékes bíróság előtt;
- a kollektív keresetet benyújtók nem lehetnek kedvezőbb helyzetben, mint az egyéni keresetet benyújtók;

(b) kis értékű és diffúz károk megtérítése:

- a kis értékű és diffúz károk károsultjainak legyenek megfelelő eszközei az igazságszolgáltatás kollektív jogorvoslat révén történő eléréséhez és tisztességes kártérítés megszerzéséhez;

(c) csak ténylegesen elszenvedett kárért jár kártérítés:

- csak ténylegesen elszenvedett kárért járhat kártérítés: tiltani kell a büntető kártérítést és a tisztességtelen gazdagodást;
- minden kérelmezőnek bizonyítania kell igénye jogosságát;
- a megítélt kártérítést az egyénekenként elszenvedett károk arányában el kell osztani az egyes károsultak között;
- Európában nagyjából ismeretlen a sikerdíj, és azt el kell utasítani;

(d) a „vesztes fizet” elve:

- nem lehet keresetet benyújtani, ha a károsult védtelen, mivel nem állnak rendelkezésére anyagi eszközök; továbbá az eljárási költségeket és ebből adódóan a keresettel járó kockázatokat annak a félnek kell viselnie, aki elveszíti az ügyet; a tagállamokra vár, hogy ebben az összefüggésben költségmegosztásra vonatkozó szabályokat fektessenek le;

(e) harmadik fél nem finanszírozhat:

- a költségeket harmadik felek nem finanszírozhatják előre, például úgy, hogy a kérelmezők elfogadják, hogy a kártérítésre vonatkozó későbbi jogosultságukat harmadik feleknek adják át;

18. felhívja a Bizottságot, hogy alaposan és objektíven elemezze, hogy e biztosítékokat valóban nyújtja-e egy kollektív jogorvoslati rendszer;

19. felhívja a Bizottságot, hogy egyértelműen határozza meg azon feltételeket, amelyek mellett keresetet lehet benyújtani, és rendelkezzen arról, hogy a tagállamok biztosítsák, hogy minden esetleges kollektív keresetet előzetes befogadhatósági vizsgálatnak vetnek alá, minek során ellenőrzik, hogy teljesülnek-e a meghatározott kritériumok, és hogy a

kereset alkalmas-e eljárás lefolytatására;

20. hangsúlyozza, hogy minden horizontális keretrendszernek két alapvető előfeltételt kell biztosítania:
- a tagállamok az uniós jog megsértéséből származó kollektív jogorvoslati eseteknél nem alkalmazhatnak korlátozóbb feltételeket, mint a nemzeti jogszabályok megsértéséből származó eseteknél;
 - a horizontális keretrendszerben megállapított elvek egyike sem akadályozhatja az uniós jog teljes hatékonyságának biztosítását célzó további intézkedések elfogadását;
21. amennyiben a Bizottság javaslatot nyújt be egy jogalkotási eszközre, amely a kollektív jogorvoslattal foglalkozik a versenypolitika területén, javasolja, hogy fogadják el a nyomonkövetési intézkedés elvét, miszerint a magánfelek által kollektív jogorvoslat alapján történő foganatosítást csak akkor lehet végrehajtani, ha korábban a Bizottság vagy valamely nemzeti versenyhatóság előzetesen jogsértési határozatot hozott, hogy meg lehessen védeni az engedékenységi rendszert, és biztosítani lehessen, hogy a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok hatékonyan fel tudjanak lépni az uniós versenyjog betartatása érdekében;
22. megjegyzi, hogy a nyomonkövetési intézkedések elvének meghatározása nem zárja ki az önálló és a nyomonkövetési intézkedések egyszerre történő alkalmazását a versenyjog és más jogi eszközök területén; rámutat, hogy az önálló intézkedések esetében biztosítani szükséges, hogy a magánfelek általi foganatosítás befagyasztható legyen, amíg az illetékes versenyhatóság az uniós jog alapján határozatot fogad el a hatóságok általi foganatosításról a jogsértés tekintetében;
23. támogatja az erős és az egész Unióra kiterjedő alternatív vitarendezési mechanizmusok fejlődését, amelyek önkéntes, gyors és olcsó, bíróságokon kívüli vitarendezési eljárásokat tesznek lehetővé, valamint az olyan önszabályozó eszközökét, mint a magatartási kódexek; azonban hangsúlyozza, hogy ezek az eszközök a bírósági jogorvoslat alternatívái kell maradjanak – amint nevük is jelzi –, és nem szabad azok előfeltételeivé válniuk;
24. úgy véli, hogy egy hatékony kollektív jogorvoslati rendszer valójában ösztönözheti az alternatív vitarendezési mechanizmusok fejlődését, hiszen arra ösztönzi a feleket, hogy bíróságon kívül gyorsan rendezzék vitáikat;
25. úgy véli, hogy minden egyénileg elszenvedett kár vagy veszteség központi szerepet tölt be a döntésben, amikor határozni kell a kereset benyújtásáról, és az a véleménye, hogy a tagállami nemzeti eljárási szabályokban a kollektív jogorvoslatra vonatkozó referenciaként a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló 861/2007/EK rendeletet¹ alkalmazhatják, amikor a követelés értéke nem haladja meg annak hatókörét;
26. hangsúlyozza, hogy a Bizottság által a versenyjog területén a kollektív jogorvoslat kapcsán javasolt jogalkotási eszközt haladéktalanul, és kizárólag a rendes jogalkotási

¹ HL L 199., 2007.7.31., 1. o.

eljárás keretében kell elfogadni.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	17.10.2011
A zárószavazás eredménye	+: 33 -: 1 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Burkhard Balz, Udo Bullmann, Pascal Canfin, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Philippe Lamberts, Werner Langen, Astrid Lulling, Arlene McCarthy, Alfredo Pallone, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Peter Simon, Peter Skinner, Ivo Strejček, Kay Swinburne, Marianne Thyssen
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Sophie Auconie, Philippe De Backer, Saïd El Khadraoui, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Andreas Schwab, Theodoros Skylakakis
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Diana Wallis